

ORAVSKÉ MÚZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Kramérhusovy Čís. f. Pražské Poštovské Noviny.

Roku 1790.

Čís. 4.

Druhý roční běh.

W Sobotu dne 23 Ledna.

Saufromné wogensté Zpráwy.

W těchto dnech zaslal nám list náš dobrý přítel a horlivý Čtenář našich Novin, P. W—w Br—l; P—d, w kterémžto listu nám s gálfauy wlastenskau wděcností děkuje, že sine lonstského roku našimi dobrými zprávami vždy našich Panů Čtenářů potěšili; a winsuge, bychom opět y tohoto roku na ryz způsob gich těšili. — Nly wsmie, a wěd; y ginj, že to syce w naši moc nepozůstává, buď truchlivé buď potěšitelné zpráwy vypisowati; než pohlednemeli se zpět gen maličko, tedy gako wěstějím duchem rjcy můžeme, že se

nám potud ani to neymenišší znamení nenamítá, dle kteréhož bychom napotom snad nemilé ano zarmáucené zpráwy w známost wváděti musyli. Nly máme — naši milí Čechové! doswad Klaus dona Boburka, Karaičayho, Býnmayera, a mnohé gessťe slawné Wudce a statečné hrdiny, nad kterýmiž oko Keywyššího bdi, a on gich swau prawičy posyluge. Y nemůžeme dobré naděge býti, že gakož tito opatrnj a slawnj Kefowé předessými dwěma lety za nás statečně bogowali, y napotom nás předewssemi nepřátelstými auklady chrániti, a opět tak statečně za nás bogowati budau,

hžby

ažby nám časem s neywětšim zahanbením a potlačením nepřátel, a s nassim neylepššim prospěchem swatý y trwánliwý pokog wygednali. Takowým tedy znamením gsauce wedeni, směle řícy můžeme, že nassim milým Čtenářům y tohoto roku zagisté samé potěšitedlné zpráwy budeme w známost wváděti.

Porud sme wždy o wálce z wzdálených fragin psali, a budeme o nj nezpochybně gestě y tohoto roku psáti. Nynj ale nás galkásky wúbec rozhlášená powěst tau nepřijemnou zpráwu sfáliti chce, že, krom této w vzdálených fraginách wedené wálky, gestě y giny oblať strassliwé nepřátelské bauře wystupuge, a nás (prý) blizko býti má. Takeli pak giž této bauře znamenj? w nás dosawad žádné, než co lidé gední druhým w tagnosti wyprawugi, že (prý) totiž náš cýsaršský a králowšský Pruský dwúr negjau spolu wjc w tom přátelstwu, o galkémž se málo předrijn psalo; že se náše Česté perwnosti wššim naporád, a to w brzkém času zaopatřiti magj; že wšsecky cýsaršské země, krom giž sebraného lidu, gestě třikrát sto tisíc rekrutů postawěgj; že Pan polnj Maršsalek Hrabe Lascy w Čechách, a Pan polnj Maršsalek Baron Laudon w Halicyi armádu pod swau zpráwu mji bude; a konečně, že kámen této vrážky Polsko gest. Takowě zde onde potulugj se rozprávky, o kzezých my nic gistššho řícy nemůžeme, než že trpěliwost mji musíme, dokudby se wšsecko swětlegi a náležitěgi nezwygádrilo.

Cobyhom pak o Turecké wálce řezli, nenj nic gistššho, než že o nj rownět

tak gako lonšského roku opět nynj psáti budeme, nebo z Kakaus list psaný na den 16 ledna nečinj nám žádné naprosto wjc naděge k pokogi, anobrž zřeyně prawj, že wálka s Turkem zůstawá ta, kteráž se před dwěma lety začala.

Gineho listu, tehož dne z Kakaus psaného, gest následugjcy obsah: "Wyslánj swobodného Pána z Thugutu gest giž podruhé změněno. W těchto dnech Ruský Pan Posel Knjze Galicyn we Wjzdni obdržel list po rychlém poslowi z Jasy od Pána polnjho Maršsalka Knjzete Potemkyna, kterýž list y hned neywětššimu zemskému Rancelji Knjzeti Bawnicowi zaslal. Nenj syce wúbec známo, co připomenutý list w sobě obsahuge, wšak ale wj se dozagista, že od toho času swobodný Pán z Herbertu wšsecky swé wěcy opět wypakowal; y také za Panem Thugutem hned rychlý posel wyslán byl s tjm poručením, by on ne do Jasy, nybrž přímo do Bukarestu gakož to Wjstodržjcy Walašské fraginy gel. Z toho tedy neomylně se zawjrá, že Turků, galkž sme se hned z začátku o tom domýšleli, nebyl giny vmysl, než strz wyslané deputyrowané wyzwěděti, odčehoby oba cýsarškej dworowě při gednánj strany pokoge vpustiti, aneb galkěby wýminky Turkům wčiniti chřeli, a zwláště měli ten vmysl, aby na cýsaršských dworjch přjměti vprosly; žeby pak k pokogi skutečný vmysl měli, o tom nenj pomýšlenj. Nenj tedy nic gineho k očekáwánj, než že se oninno deputyrowaný Turcy s newyřizenau wěcy do Bonstanyrnopole nawrátěgj, aneb skutečně giž se nawrátili, nebo wýminky Ruskeho dwora nechj se jim naprostu libiti.

Strany této důležitosti nepochybně co nejdříve vstysšime. //

Když Kais = Effendy, nejpřednějšij Turecký deputovaný, který w Tasy pozůstává, tážán byl: pokud vřimně pokoge žádostiw gest nevyšší Sultán, proč on s Anglickým, Šweydtým dworem, a s ginými mocnostmi tagné má srozuměn: dal za odpověd: "Wssecko to gest mi nepowědomo; toliko obávám se, že gednánj strany pokoge na dlouhý čas prodlauženo bude, a to z té přičiny, poněwadž memu dworu přiměřj odez přeno gest, a nepřátelstwo nevstále trwá. Protož Sultán není tjm winen, pokud pokog do měsíce března, gesto gá k tomu wssecko plnomocenstwí mám, wygednán, a gáť náležj zawřen nebuz de. // Také wyprawuge list z Tasy, a k wjře podobno, že Kais = Effendy na ten způsob mluwj. Ale přitom dáwá na srozuměnau, že Tureckému dworu na přiměřj welice záleženo gest; nebo tať gest geho poliryka, že w čas přiměřj tjm aučiniwégi k wálce se strogj.

Týž list z Rakaus podotýká, že mezy oběma cysářstwými dwory a giným dworem na půlnocy gáťes důležité wěcy na starostj gsau, a že měsíce dubna w Čechách pro zachráněnj hranic gedenz frát sto tisíc lidu státi má. *)

*) Tato z Rakaus poslá zpráva gest stit podobná oné, kterauž sme swrchu w známost wwedli. Nam to zůstává doswad marnau powěsti, w které gen časem, owsssem ži dka, coš pravdy pozůstává.

Z Semestwáru 8 ledna. Brom ges dnoho patalionu od Kaystého tmu (neb regimentu,) který do Bladowy nassemu

w nebezpečenstwí pozůstawagjcwmu lidu na pomoc táhl, také druhý polnj paralion dostal poručenj z Obersté Žákoče k Župánku táhnauti; nebo od toho času, co Turecký pluk, přitáhna z Widjna, nasse Branowacké dobrowolnjšy od řeky Tymoku zahnal, a knassj straně před tauž řekau se položil, Bladowa gest w nebezpečenstwí, že Turcy v welikém počtu na ni wypadnau. A poněwadž náš tam pozůstawagjcw lid nížádnau ginau cestau zpátkem táhnauti nemůže než přes Dunag; protož Pan General Fabry zpráwu wedaucyho Pana Generála Hraběte z Wartensleben stále žádá, by mu w náležicím počtu lid na pomoc zastán byl. Ale gáťzkoli weliká starost gest toto nebezpečenstwí ochotně obrátiti, wssak ale weliké obtížnosti při dowáženj potravj pro znamenitégšj počet lidu gsau tomu na překážku.

Z Šymie 7 ledna. Dne 30 prosynce přigel do Bělehradu z Bladowy rychlý posel, a odwedl listy Panu polnjmju Maršalkowi Hraběti Wallisowi. Coby tito listowé w sobě obsahowali, doswad syce není známo; wssak ale gáť sám rychlý posel aušně wyprawowal, tedy několik tisíc Turků mimo nadánj na Branowacké dobrowolnjšy v řeky Tymoku wypadlo, přes sto dobrowolnjšů dílem posekalo, a ge rozchnalo, y také dvě palanky neb ohrady sobě v též řeky podmanilo. Nato nepřátelé wyslali tři posly do Bladowy, kteréj Oberstelaynantowi Liptaymu odwedli list s tauž žádostj, aby geg hned k polnjmju Maršalkowi odeslal, a spolu prohlásyl se, že, dokud na tento list odpovědi nedostanau, žádného nepřátelstwa dopustiti se nechťj.

Giz syce před tímto příběhem nas
sse wogsto, které leží w Kladowě, do
stalo poručení na hrad tak řečený Alžběz
tu před Orsowau ssturm pustiti. A po
kudby se nášši šťastně toho hradu zmoc
nili, přišlo gesto, že každý Setník
Majorem, a každý prwnj Laytnant Se
tníkem, a tak y ostatnj nižší wyššími
Oficyry ustanoweni budau, pak wessez
ré wogsto sprostně že 400 dukátů do
stane. Nic wšak méně šrz wšeliké pře
kázky potud možná nebylo k řečenému
hradu, ač tam toliko 50 Turků zbroj
ných pozůstává, přistaupiti. Dne 6 to
ho w noci o 11 té hodině rychlý posel
opět z Bělehradu do Kladowy k Panu
Obrstlaytnantowi Liptaymu byl wyslán
nazpátek.

Podlé gistého listu z Berbjru, Ba
ňalučtj Turcy gistého šraytra od Hra
djšského regimentu, gménem Petra
Wrabčewice, na geho slowo propustili
nazpátek, a před geho odchodem takto
mluwili: // Gdi, gak se wěrným býti
prawjš, k swým oficyrům, a žádey gich,
aby na místě tebe, bratra někdejšího twěz
ho Pána Ali Ugu Kaymice, který wám do
zagerj wpadl, na swobodu propustili; a
gestliže se to státi nemůže, tedy po ští
řýchodněch přígdi nazpátek. // Tento
šraytr před rokem nedaleko Berbjru byl
raněn a od Turků zagat. On se swau
ranau za 8 dnj byl w železých wšowán,
až se o tom gistý znamenitějšj Turck
dowěděl, kterýž welmi těžce nesl to tak
nemilosrdně gednanj; a od té chwile
Turcy s Petrem Wrabčewicem milostiz
wěgi zacházeli. Gak doslycháme, Páni
Generálowé gsau tím spokogeni, by Ali
Uga Kaymic za tohoto šraytra wymě
něn byl.

3 Lesnice w Serbsku 30 prosince.

Před několika dny mezy nassimi a Turz
ky při řece Dryně v příwozu strhlo se
potykání, při kterém na nassj straně 3,
a na Turecké straně 9 mužů zabynulo.
Wlenj se tomu co diwiti, že Turcy tak
opowážliwj gsau, a na náš lid s swým
welikým nebezpečenstwjm dorážegj. Ti
to nestšťastnj lidé gsau práwě gako wlcj,
kteřj se w neywětšim hladu sami žerau.
Oni swých wšech statků pozbyli, a zas
hnáni gsau za Drynu. We šwornjku
Bassowé gim nepřáli toho neymenšího
wyžiwenj, protože sami tam dosti nau
ze trpěti musegj. Těm tedy tulákům
nepozůstává nic giného, než aby kradli
laupili, a sami sebe hubili. Oni nassim
štrážem, které stojj před řekau Drynau,
w neywětšj dowěrnosti stěžugj swug za
lostný a těžký staw, a narjškagj na šwornj
cké Turky, kterak oni k nim zatwřelj gsau,
a že se o gegich obžiwenj dokonce nic
nestaragj, anobř že niagi od nich wy
čítky, proč swých statků před cysarštým
lidem nebránili.

Na poručení polnjho Maršalka
Laudona Slowansstj dobrowolnjcy, křez
rých říšce a 8 set w počtu bylo, gsau
wyzdwižení, protože šrz gegich nepřiz
tomnost žiwosti w Brodštem, Gradjš
štem a Petrwaradjnštem kontonu welice
hynau. Na místě nich zřizeni budau za
dobrowolnjky sami Bosňacy a Srbowé,
ku kterýmž za oficyry přígdau od oněch
wyzdwižených Slowansšých dobrowol
njků.

3 Temesswáru 30 prosince. Před
šlého řýchodne do Banátu ke Komenz
dantowi přišlo poručení, by 12 para
lionů pěchoty a 6 šwadron gizdy do Sas
lice